

Viure l'exili a Alacant

Banderer de les tesis realistes, molts es pensaven que la nova poesia valenciana que tragué el cap a «Carn fresca» podria haver-les eclipsat definitivament. Lluís Alpera, però, ha tornat amb dos nous llibres amb forma un pèl distinta i inquietuds molt semblants. I amb uns projectes que no es tallen ací.

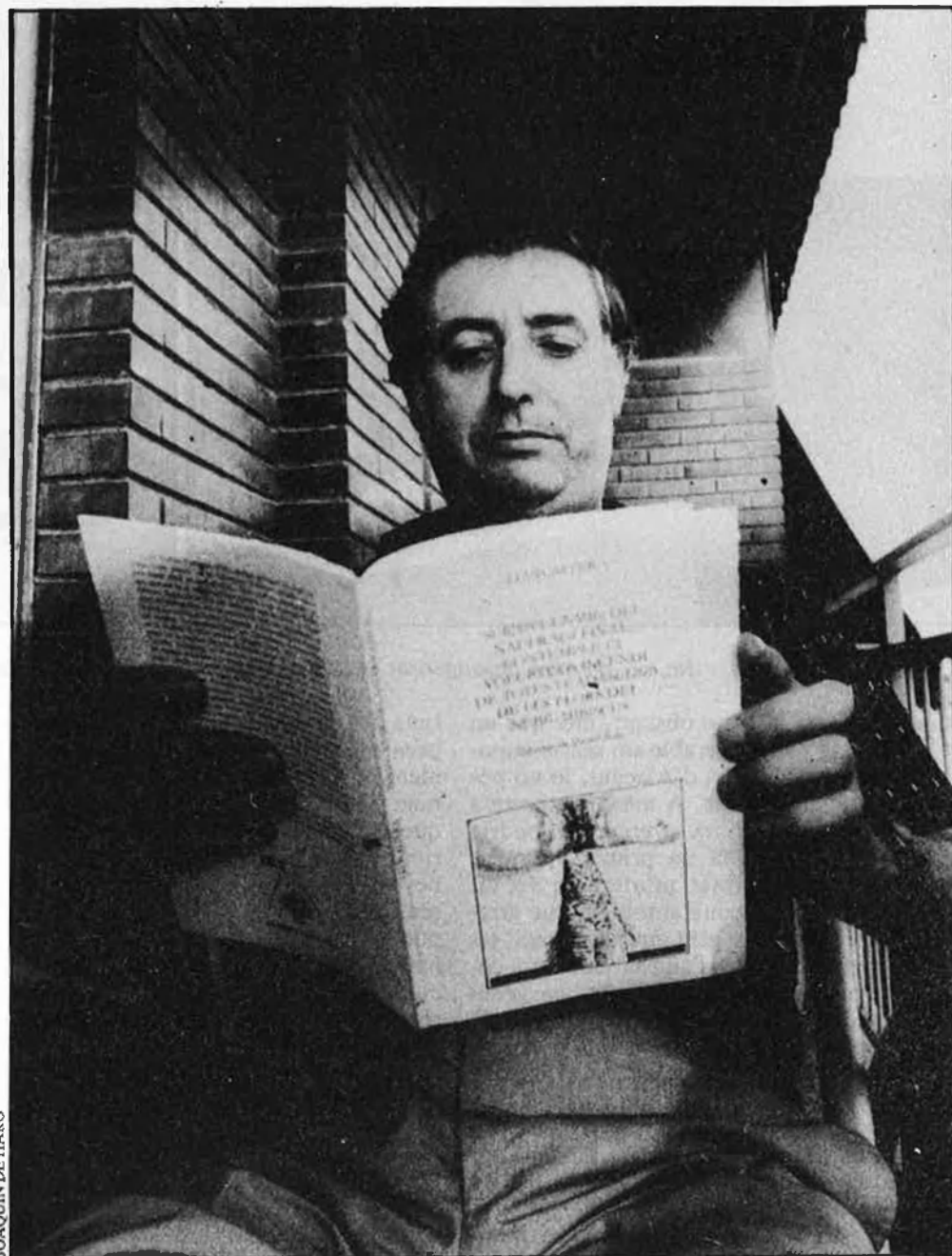
Biel Sansano

48 anys, becat per a treballar amb el professor Sanchis Guarnier en la confecció de l'ALPI (*Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*), professor a les universitats d'Emory (Atlanta), Washington (Sant Lluís) i Alacant, ex-antologador-teòric, guanyador de premis literaris... i poeta. Després d'un llarg silenci editorial, Lluís Alpera ha publicat dos llibres de poemes en un mateix any, en les dues col·leccions més prestigioses de poesia catalana: pel març passat, apareixia als aparadors de les llibreries *Surant enmig del naufragi final contemple el voluptuós incendi de totes i cadascuna de les flors del núbil hibiscus*, als «Llibres del Mall», i poc abans d'acabar-se l'any, *Tempesta d'argent*, a «l'Escorpi» de can 62, amb un pròleg elogios del crític Àlex Broch.

Tots dos llibres han tingut una bona acollida entre la gent del gremi i els lectors. Al saló de sa casa ens rep un Alpera il·lusionat, rialler, i emparats sota la seua ciutat nadiua (el plànol que de la ciutat de València féu «el capellà de les ratlletes»), conversem sobre totes aquestes coses i algunes més que l'espai no ens deixa.

—Fa unes setmanes, en aquestes mateixes planes, Josep Lozano deia que s'havia dedicat a fer novel·les perquè «Fabregat havia fet de nosaltres uns poetes no recuperables, amb aquella gràcia seua per enterrar la gent». Després de l'anatema de Fabregat contra tu a través de l'antologia *Carn fresca*, ¿et senties un poeta «no recuperable»?

—No, més bé injustament discriminat. Injustament menytingut, sí, per-

«Fabregat va ser injust atacant-me teòrica i obra poètica alhora».

què en *Carn fresca* no es pretenia estudiar la poesia objecte de rebuig... Ell atacà la meua etapa de «teòric» passavolant, incloent-hi, en el seu atac, la meua obra poètica. No es molestà a analitzar separatament les dues coses, i és aquí on em sembla que fou injust, perquè en aquella època —quan jo vaig fer la meua antologia/manifest—, jo tenia un poc la il·lusió d'allò que entre nosaltres hem

anomenat un «convers» de la llengua. Al capdavant, jo no aspirava a altra cosa que a dir que això de la poesia valenciana —als anys seixanta—, no era cosa de «quatre gats», que estàvem al dia de les últimes modes estètiques en poesia i que érem dignes perquè ens traduïssen a una altra llengua estrangera. Com pots veure, més que cap altra cosa, era una campanya propagandística.

«No, no, no m'he desenganxat de res, continue amb les mateixes tesis d'abans».

Però, això no obstant, més que un poeta no recuperable em sentia impotent perquè, des d'Alacant, jo no podia defensar-me. A més, i respecte a l'antologia *Carn fresca*, et podria contar que, en un primer moment, Sanchis Guarner m'oferí de fer-la. Havia de ser una antologia que arreplegàs la nova gent que havia eixit, les noves veus que s'anaven donant a conèixer i que ja formaven un bloc generacional diferent del meu. Jo li vaig agrair que pensàs en mi per fer-la, però li vaig fer veure que era millor que la fes una altra persona que, per descomptat, sempre tindria la meua col·laboració i el meu suport. Aquella antologia acabà dient-se *Carn fresca*. Ja veus.

—Algú ha dit que, quan feres l'Antologia de la poesia realista valenciana, *pecares de candorós, d'ingenu*.

—Hum..., sí, és possible. No ho sé exactament. Amb tot, això s'ha de contextualitzar. El 1962 Joan Fuster publica *Nosaltres els valencians*, aquell mateix any també es publica l'antologia de *Poetes universitaris valencians*, prologada per Sanchis Guarner i on jo publicava uns poemes, el 1963, jo mateix, guanyo el premi de poesia «Joan Salvat-Papasseit» amb *El magre menjar*, que, a més de la publicació del llibre, estava dotat amb 5.000 pessetes —una petita for-

tuna per a l'època—, Raimon començava a cantar, etc., tot era un moviment prou jove i en acceleració contínua. Però, sobretot, jo estic segur que, si els poetes de la generació anterior, com ara Joan Valls, Maria Beneyto, Carmelina, etc., no m'haguessen ajudat donant-me els seus textos, potser no hauria tirat endavant, m'ho hauria repensat. Tot el context sociocultural i, sobretot, els poetes de la resta dels Països Catalans, segurament, invitaven a ser ingenu.

—Després de *Carn fresca*, el 1974, pràcticament no publiques res fins el 1982, i...

—Això no és cert, exactament. Tampoc no ho he analitzat massa, però segurament va ser degut, en part, a l'anatema del «gran inquisidor» (que pel que sembla, continua en actiu), però, sobretot, per l'allunyament físic de València, on m'havia format i havia tingut els meus cercles literaris. A partir d'aquell moment, em dedique només a preparar la meua adjuntia a la Universitat i a «anar fent». Amb tot, sempre he anat publicant, ara aquí, ara allà. Normalment eren textos destinats a homenatges, actes cívics i coses circumstancials.

I el 1980 publiquo *Dades de la història civil d'un valencià*, que en aquesta nova edició aplegava tota la meua obra poètica en llibres, però, a

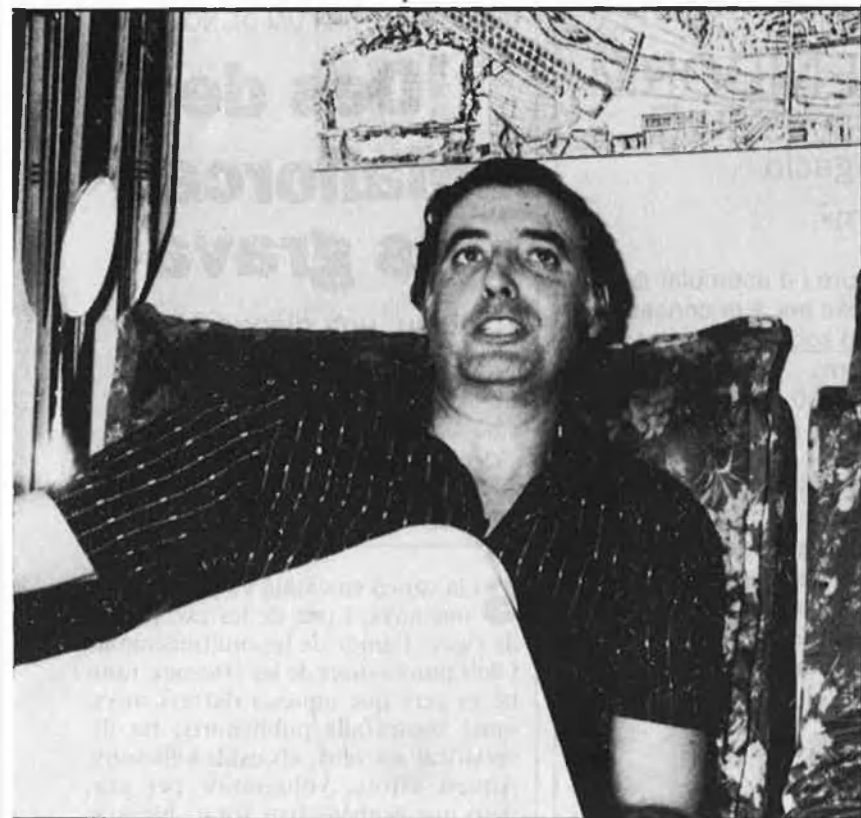
més, incloïa tots aquells petits textos que havia anat publicant desordenadament durant aquell espai de temps.

—¿No et sembla que publicar tota la teua obra poètica fins aquell any amb el títol d'un dels teus llibres anteriors servia perquè la gent, a priori, continuàs aplicant-te l'etiqueta de poeta realista?

—Jo considerava que els meus llibres, com tants altres, havien anat publicant-se d'una manera anòmala respecte als anys de producció. A més, alguns amics m'havien suggerit de reeditar-ho tot conjuntament, perquè així donaria una visió global de la meua obra. Vaig veure que era el més escaient: vaig aplegar tots els poemes, els premis, els pròlegs, etc., i a sobre, hi vaig posar el meu manifest de la poesia realista.

Sí, és cert que podia haver-li posat un títol més «cronològic» com *Poesia (1958-1978)*, però, finalment, li vaig posar el de *Dades...* en reconeixement a Casacuberta, que, el 1967, intentà publicar aquest llibre meu en la seua editorial i la censura li'l tombà. Reconeixement que vaig fer extensiu a Joan Colomines, que en féu una edició clandestina, no venal, de 100 exemplars. Aquesta és l'explicació perquè el títol d'un llibre meu passà a títol de tots els altres llibres en conjunt.

—¿Llavors, a partir del 1982,

JOAQUÍN DE HARO

comença allò que algú ha qualificat com el «boom» Lluís Alpera?

—No crec que siga això exactament, ni puc prendre'm seriosament aquesta expressió. Més bé crec que això, d'alguna manera, vol dir que trenque el meu silenci i publique en revistes molt diverses una quantitat considerable de poemes que, de fet, són la base dels meus dos llibres d'aquest any passat: *L'espill*, de València, *Els marges*, de Barcelona o *Campus*, d'Alacant.

—Amb aquestes publicacions, esparses, et desenganxes definitivament de les Dades..., perquè l'estètica i la temàtica són molt diferents, i hi insinues un nou camí que s'aferma en *Surant enmig del naufragi*...

—No, no, jo no m'he desenganxat de res. Jo continue tenint les mateixes preocupacions que abans, el que és possible és que ara ho faça d'una altra manera. Jo continue sent solidari amb els problemes de la meua col·lectivitat.

—Hi ha una idea central, en el primer dels teus dos darrers llibres, del foc, de l'incendi, de l'incendi del cos...

—Sí, és la idea de l'incendi de la vida, més que del cos, de la teua conjuntura vital, de l'ànima. Arribes en un punt on fas balanç de tot el que has fet fins ara i ho envies tot a fer la

mà i et dediques a viure el que et queda, a consumir-ho tot ràpidament i devastadora, com el foc.

—Segons aquest mateix llibre, ¿drogues, sexe & rock and roll o sexe i retòrica?

—El primer aspecte és el més artificial i respon a una certa avantguarda. El segon, és més clàssic i de tota la vida, lúdic i intel·ligent. Jo em quedaria amb la retòrica i el sexe, perquè és més vital i perquè, de fet, és el que jo he fet darrerament. A més, m'he servit d'ambdues coses molt sovint per aconseguir l'una o l'altra. Fixa't, però, que les dues coses són ben diferents, i d'aquesta interrelació s'aprofiten molt més els amics, els lectors, els editors, etc., que no jo, perquè, al capdavant, jo, l'única cosa que faig, és patir-ne l'experiència. D'aquí que el sexe i la mort, als meus textos, estiguen tan lligats.

—Però, aquests dos llibres, encara que una mica diferents entre ells, són el resultat d'un mateix plantejament temàtic i estètic, no?

—Sí i no. Temàticament, no ho crec. Potser hi ha una unitat quant a determinades influències estètiques. Jo hi he intentat combinar tres maneres de fer poesia diferents: d'una banda, Dante, de l'altra, Joan Salvat-Papasseit, i un tercer element que seria una cosa així com l'Estellés més

descarat, més atrevit. Crec que aquests tres elements es noten prou. Però, a més, he trobat una manera de fer que assumeix, al meu entendre, aquests tres postulats, la de Luis Antonio de Villena.

Encara que tot això és cert, hi ha també un autor que no he abandonat mai i que a *Tempesta d'argent* apareix nítidament: Ausiàs. Però no l'Ausiàs abstracte; a mi, el que més m'ha interessat ha estat l'Ausiàs dels contraris, de la lluita inevitable i tràgica dels contraris.

—Actualment, ¿en què treballes?

—Estic embolicat en diverses coses, la més important però, és la preparació de la càtedra de llengua catalana a la Universitat d'Alacant. Per un altre cantó, estic enlestint dos projectes literaris. El primer és una antologia bilingüe de la meua poesia, amb un estudi crític del professor Rafael Alemany, que es dirà *La ciutat irisada de les buguenvil·lies*, i que apareixerà d'ací a poc en una nova col·lecció de literatura de la Diputació Provincial d'Alacant. L'altra cosa, és un nou llibre, *Els dons del pleniluni*, amb dibuixos originals d'Andreu Alfaro, que tanca el cicle poètic començat amb *Surant enmig del naufragi final...*, i que segurament s'editarà a València, també enguany. Després, ja veurem. □